

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Одеський національний університет імені І. І. Мечникова

ЗАТВЕРДЖЕНО

Вченою радою ОНУ імені І. І. Мечникова

Голова Вченої ради Вячеслав ТРУБА
(протокол № 12 від 20 06 2025 р.)

Освітня програма вводиться в дію
з «01» вересня 2025 р.

Ректор Вячеслав ТРУБА
(наказ № 46-02 від 23 06 2025 р.)

ОСВІТНЬО-НАУКОВА ПРОГРАМА

Історія та археологія

(назва освітньої програми)

третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти
за спеціальністю В9 Історія та археологія
галузі знань В Культура, мистецтво та гуманітарні науки
освітня кваліфікація доктор філософії з історії та археології

Гарант освітньої програми:

Професор кафедри археології, етнології
та всесвітньої історії,
доктор історичних наук, доцент,

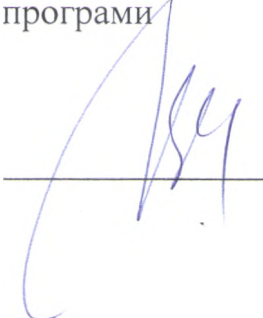
В'ячеслав КУШНІР

Одеса – 2025

ЛИСТ ПОГОДЖЕННЯ
освітньо-професійної програми «Історія та археологія»
третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти

ІНІЦІЙОВАНО

робочою групою освітньої програми
від « 10 » березня 2025 р.

Гарант освітньої програми В'ячеслав КУШНІР

СХВАЛЕНО

навчально-методичною комісією
факультету історії та філософії
Протокол № 6 від « 11 » березня 2025 р.

Голова НМК факультету Галина ЛЕВЧЕНКО

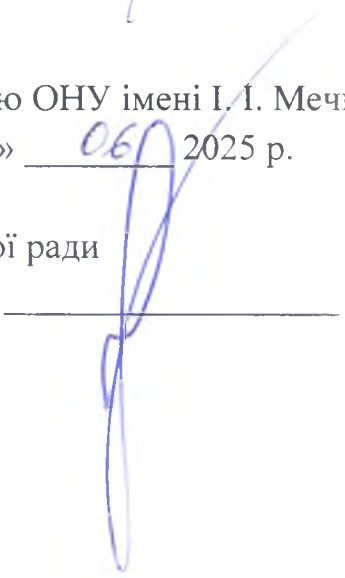
СХВАЛЕНО

вченою радою факультету історії та філософії
Протокол № 7 від « 23 » квітня 2025 р.

Голова вченої ради
факультету історії та філософії В'ячеслав КУШНІР

СХВАЛЕНО

науково-методичною радою ОНУ імені І. І. Мечникова
Протокол № 5 від « 17 » 06 2025 р.

Голова науково-методичної ради
ОНУ імені І. І. Мечникова Майя НІКОЛАЄВА

ПЕРЕДМОВА

Освітньо-професійна програма є нормативним документом, який регламентує нормативні, компетентнісні, кваліфікаційні, організаційні, навчальні та методичні вимоги у підготовці здобувачів третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти у галузі В Культура, мистецтво та гуманітарні науки спеціальності В9 Історія та археологія.

Освітньо-професійна програма відповідає третьому (освітньо-науковому) рівню вищої освіти та восьмому кваліфікаційному рівню за Національною рамкою кваліфікацій і передбачає набуття здобувачами вищої освіти здатності розв'язувати комплексні проблеми в галузі професійної та/або дослідницько-інноваційної діяльності.

Розроблено робочою групою у складі:

КУШНІР В'ячеслав Григорович – керівник робочої групи, доктор історичних наук, професор, декан факультету історії та філософії – **гарант програми**;

БАЧИНСЬКА Олена Анатоліївна доктор історичних наук, професор, завідувачка кафедри історії України та спеціальних історичних дисциплін, факультет історії та філософії;

БІРЮКОВА Ірина Олександрівна – генеральна директорка Одеської національної наукової бібліотеки;

ЛЕВЧЕНКО Галина Сергіївна – кандидат історичних наук, доцент кафедри історії України та спеціальних історичних дисциплін, факультет історії та філософії;

ОНИЩЕНКО Юрій Борисович - аспірант 1 року навчання, здобувач третього рівня вищої освіти «Доктор філософії» за спеціальністю «історія та археологія»

ПЕТРОВА Наталія Олександрівна – кандидат історичних наук, доцент, доцент кафедри археології, етнології та всесвітньої історії, факультет історії та філософії ;

ПІСТРУЇЛ Ігор Володимирович - кандидат історичних наук, доцент, директор Одеського археологічного музею НАН України;

СМИНТИНА Олена Валентинівна – доктор історичних наук, професор, завідувачка, кафедра археології, етнології та всесвітньої історії, факультет історії та філософії;

ЧЕПІЖЕНКО Вадим Віталійович – кандидат історичних наук, доцент кафедри археології, етнології та всесвітньої історії, факультет історії та філософії.

Рецензії-відгуки зовнішніх стейкхолдерів:

1. Піструїл Ігор Володимирович – директор Одеського археологічного музею АН України, кандидат історичних наук;
2. Вітос Валентина Гнатівна – директор Одеського обласного центру української культури.
3. Севастьянова Зінаїда Василівна – директор Кодимського історико-краєзнавчого музею.
4. Бірюкова Ірина Олександрівна – генеральний директор Одеської національної наукової бібліотеки.

1. ПРОФІЛЬ ОСВІТНЬОЇ ПРОГРАМИ
зі спеціальності В9 «Історія та археологія» ступеня вищої освіти
«доктор філософії»

1. Загальна інформація	
Повна назва ЗВО та структурного підрозділу	Одеський національний університет імені І. І. Мечникова Факультет історії та філософії
Ступінь вищої освіти та назва кваліфікації	Доктор філософії Доктор філософії з історії та археології
Кваліфікація в дипломі	Ступінь вищої освіти – доктор філософії Галузь знань – В Культура, мистецтво та гуманітарні науки Спеціальність – В9 Історія та археологія
Офіційна назва освітньої програми	Історія та археологія
Тип диплому та обсяг освітньої програми	Диплом доктора філософії, одиничний, обсяг освітньої складової становить 45 кредитів ЄКТС, термін навчання – 4 роки.
Форми навчання та розрахунковий строк виконання освітньої програми	Очна (денна, вечірня) – 4 роки
Наявність акредитації	Сертифікат про акредитацію освітньої програми 10890, дійсний до 01.07.2027
Цикл\рівень	8 рівень Національної рамки кваліфікацій України (НРК); 8 рівень Європейської рамки кваліфікацій для навчання впродовж життя (EQF -LLL) Третій цикл Європейського простору вищої освіти (QF-EHEA)
Передумови	Для здобуття освітньо-наукового ступеня доктора філософії (PhD) можуть вступати громадяни України, іноземці, а також особи без громадянства, які проживають на території України на законних підставах, мають другий (магістерський) рівень вищої освіти. Набір на освітню програму здійснюється відповідно до «Правил прийому до Одеського національного університету імені І. І. Мечникова»
Мова викладання	Мова викладання регламентується чинним законодавством України та «Положенням про організацію освітнього процесу в Одеському національному університеті імені І. І. Мечникова».

Інтернет-адреса постійного розміщення опису освітньої програми	Офіційний сайт ОНУ за посиланням: http://onu.edu.ua/uk/structure/faculty/hist/spetsialnosti-ta-spetsializatsii ; http://onu.edu.ua/uk/geninfo/official-documents
---	---

2. Мета освітньої програми

Метою освітньо-наукової програми є підготовка висококваліфікованого фахівця в галузі гуманітарних наук, конкурентоздатного, інтегрованого у європейський та світовий науково-освітній простір доктора філософії, який здатен у своїй професійній, інноваційній діяльності продукувати нові знання, ідеї, розв'язувати комплексні проблеми історії України, всесвітньої історії, археології, етнології, історіографії, джерелознавства, спеціальних історичних дисциплін, застосовувати методологію наукової та педагогічної діяльності, проводити власне оригінальне, самостійне наукове дослідження.

В	3. Характеристика освітньої програми
1. Предметна область, галузь знань	Галузь знань – В Культура, мистецтво та гуманітарні науки Спеціальність – В9 Історія та археологія. Об'єкти вивчення: Історичний процес як цілісна система розвитку людських суспільств у часовому та просторовому вимірах Півдня України, Північного Причорномор'я та степової зони; археологічні культури та пам'ятки, як джерела реконструкції давнього минулого; соціально-політичні та культурно-цивілізаційні процеси в українському, європейському та глобальному контекстах; соціальні, політичні, економічні, культурні та релігійні структури минулого; джерельна база історичного знання (писемні, усні, візуальні, археологічні, етнографічні, нумізматичні, епіграфічні, картографічні, цифрові тощо); історична пам'ять, ідеології, ідентичності, історіографія та методологія історичного пізнання та їхня роль у сучасному суспільному дискурсі; теорії та методи історичних і археологічних досліджень, включно з міждисциплінарними підходами (антропологія, соціологія, етнологія, культурологія, природничі науки); матеріальна і духовна культура як свідчення життєдіяльності людства в історичному контексті; теоретико-методологічні підходи до інтерпретації історичного та археологічного матеріалу; еволюція історичної науки та археології як академічних дисциплін; академічні практики й етичні принципи наукової діяльності в галузі історії та археології. Формування високого рівня теоретичної та методологічної підготовки, необхідної для самостійного проведення наукових досліджень у сфері історії та археології; розвиток здатності критично аналізувати історичні та археологічні

джерела, здійснювати їх інтерпретацію в контексті сучасних наукових парадигм; засвоєння принципів академічної доброчесності та навичок створення власного наукового продукту, здатного до публікації в фахових виданнях; інтеграція національного та регіонального історичного контексту в глобальний дискурс — із фокусом на Південь України, Причорномор'я та міжкультурні взаємодії; формування спроможності до викладання історичних та археологічних дисциплін, організації наукових заходів і експертної діяльності; розвиток міждисциплінарного підходу, здатності працювати з природничими, соціальними й гуманітарними методами у вивченні минулого; підготовка конкурентоспроможних фахівців до участі у міжнародних наукових проектах, грантах, археологічних експедиціях і академічному обміні; сприяння сталому розвитку української гуманітарної науки шляхом формування нової генерації дослідників, здатних розвивати актуальні наукові напрями.

Теоретичний зміст предметної галузі ґрунтується на вивченні історичного розвитку людства як цілісного, динамічного і багатоаспектного процесу, а також на осмисленні матеріальних і нематеріальних слідів людської діяльності в археологічному контексті. Предметна галузь інтегрує в собі класичні історичні та археологічні підходи, сучасні теорії соціальних і культурних змін, методи аналізу джерел різної природи, а також елементи суміжних дисциплін — культурології, антропології, етнології, філософії історії, історичної географії.

У центрі уваги перебувають: закономірності соціального, політичного, економічного та культурного розвитку суспільств у різні історичні епохи; дослідження форм влади, ідентичності, релігії, конфліктів, обміну і взаємодії цивілізацій; історична пам'ять та роль історії в сучасному суспільстві; археологічні культури, пам'ятки та артефакти як джерела реконструкції минулого; методологія історичного та археологічного пізнання: від традиційного джерелознавства до цифрових гуманітарних наук; специфіка регіональної історії Півдня України, Північного Причорномор'я, міжетнічних контактів і колонізаційних процесів у цьому регіоні.

Таким чином, предметна галузь поєднує вивчення історичних наративів, культурного спадку й матеріальних свідчень минулого з осмисленням їх значення в сучасному науковому, освітньому й суспільному середовищі.

	Методи, методики і технології: Освітньо-наукова програма передбачає опанування здобувачами широкого спектру методів, методик та науково-дослідницьких технологій, що відповідають сучасному рівню розвитку гуманітарної науки та міждисциплінарних підходів. Інструменти та обладнання: програмне забезпечення, мультимедійні засоби; системи електронних бібліотек та архівів; автоматизовані бібліотечно-інформаційні системи; системи опрацювання текстової та графічної інформації.
2. Орієнтація освітньої програми	Освітньо-наукова. Програма має наукову та викладацьку орієнтацію. Наукова орієнтація ґрунтується на методології та фундаментальних засадах науки, а також на результатах сучасних наукових досліджень у галузі історії та археології. Викладацька орієнтація спрямована на підготовку викладацького та наукового резерву ЗВО та науково-дослідних установ гуманітарного спрямування. Наукові дослідження з новими та удосконаленими, теоретичними та практично-спрямованими результатами.
3. Основний фокус освітньої програми	Спеціальна освіта в галузі знань – В Культура, мистецтво та гуманітарні науки Спеціальність– В9 Історія та археологія. Освітньо-наукова програма передбачає формування у здобувачів вищої освіти здатності самостійно планувати та втілювати інноваційні наукових досліджень та викладацької діяльності за спеціальністю В9 Історія та археологія. ОНП передбачає регіональний фокус на дослідженнях з історії та археології Степової України, а також специфічний предметний фокус, пов'язаний з дослідженнями культурної спадщини та ідентичності населення цього регіону. Ключові слова: світова історія, історія України, регіональна історія, археологія, усна історія, ідентичність.
4. Особливості освітньої програми	Багатопрофільна підготовка фахівців у сфері історії та археології. Особливістю програми є використання сучасних методів історичної науки та гуманітаристики. Складову науково-дослідної та практичної самостійної роботи аспірантів по проведенню дослідження, передбачає залучення аспірантів до виконання програм наукових фундаментальних і прикладних досліджень кафедр факультету історії та філософії. Академічна мобільність здобувачів, участь у грантових програмах.

С	4. Придатність випускників до працевлаштування та подальшого навчання	
1. Придатність до працевлаштування	Фахівець здатний виконувати зазначені професійні роботи за ДК 003:2010: 23 Викладачі 231 Викладачі університетів та закладів вищої освіти 2443 Професіонали в галузі історії 2443.1 Наукові співробітники (історія) 2443.2 Історики 2442 Професіонали в галузі археології 2442.1 Наукові співробітники (археологія) 2442.2 Археологи	
2. Подальше навчання	Здобуття наукового ступеня доктора наук та додаткових кваліфікацій у системі освіти дорослих	
D	5. Викладання та оцінювання	
Викладання та навчання	Освітній процес побудований на принципах студентоцентрованого особистісно-орієнтованого, проблемного- та практико-орієнтованого навчання, індивідуально-творчого підходу, самонавчання. Лекції, семінари, практичні заняття в малих групах, самостійна робота, індивідуальні консультації із викладачами і науковим керівником, підготовка індивідуальних навчально-дослідницьких робіт, інтерактивні методи навчання; участь у конференціях, написання статей та тез за результатами дисертаційного дослідження, педагогічна практика. Навчання на програмі передбачає активну участь здобувача освіти у формуванні власної освітньої траєкторії шляхом обрання вибіркового освітніх компонентів.	
Оцінювання	Система оцінювання визначається «Положенням про організацію і проведення контролю результатів навчання здобувачів вищої освіти Одеського національного університету імені І. І. Мечникова».	
Е	6. Програмні компетентності	
Інтегральна компетентність	Здатність продукувати нові ідеї, розв'язувати комплексні проблеми у сфері історії та археології, застосовувати методологію наукової та педагогічної діяльності, а також проводити власне наукове дослідження зокрема з проблем історії, археології, етнології Півдня України, результати якого мають наукову новизну, теоретичне та практичне значення.	
Загальні компетентності	ЗК.01 здатність виконувати норми національного та міжнародного законодавства;	

	ЗК.02 креативність, здатність до системного мислення; ЗК.03 здатність до толерантних комунікаційних взаємодій; ЗК.04 здатність вчитися; наполегливість у досягненні мети ЗК.05 здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу; ЗК.06 навички використання новітніх інформаційних і комунікаційних технологій; ЗК.07 здатність проведення власного наукового дослідження на сучасному рівні; оволодіння методологією наукової діяльності; ЗК.08 здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел; ЗК.09 здатність працювати в міжнародному науковому просторі, оволодіння елементами професійної етики; ЗК.10 здатність розробляти та управляти науковими проектами та/або складати пропозиції щодо фінансування наукового дослідження, реєстрації прав інтелектуальної власності; ЗК.11 здатність до продукування нових ідей, розв'язання комплексних проблем у галузі професійної та/або дослідницько-інноваційної діяльності ЗК.12 у достатній мірі володіти українською мовою для усної та письмової презентації результатів власного наукового дослідження; ЗК.13 здобуття мовних компетентностей, достатніх для представлення та обговорення результатів своєї наукової роботи іноземною мовою в усній та письмовій формі, а також повного розуміння іншомовних наукових текстів з спеціальності; ЗК.14 здатність представляти результати наукових досліджень у вигляді звітів, доповідей на симпозіумах, наукових публікацій з використанням сучасних інформаційних технологій; ЗК.15 опанування методологією наукової та методикою педагогічної діяльності у закладі вищої освіти
Спеціальні (фахові, предметні) компетентності	СК.01 здатність формулювати наукову проблему, робочі гіпотези досліджуваної проблеми, що передбачає глибоке переосмислення наявних та створення нових цілісних знань та/або професійної практики; СК.02 вміння використовувати спеціальний інструментарій, необхідний для вивчення, аналізу та інтерпретації документів та інших джерел з історії окремих періодів та регіонів

	СК.03 здатність до побудови тлумачно-інтерпретативних схем історичного наративу з використанням існуючих та власних теоретичних моделей в історичному та археологічному дослідженні; СК.04 здатність застосовувати на практиці класичні та новітні методи наукових досліджень, моделювати основні процеси майбутнього дослідження з метою вибору методів та методик дослідження; СК.05 орієнтуватися в основних етапах розвитку історичної науки з метою визначення місця історичних досліджень в генеральному руслі сучасної науки; СК.06 опанувати загальними знаннями відносно методології, інструментарію та питань широких діахронічних, тематичних та просторових перспектив світової історії від стародавніх цивілізацій до сучасності; СК.07 здатність орієнтуватися в головних поняттях та термінах історичної науки та критично оцінювати їх; опанувати методи роботи з історичними джерелами СК.08 розуміння ключових проблем різних галузей історичної науки, відкритість до міждисциплінарного підходу; здатність до аналізу інтеграційних процесів в модерній Україні та Європі СК.09 розуміти механізм комунікації носіїв різних культур та релігій, наслідки міжкультурної взаємодії; вміти здійснювати реконструкції моделей міжкультурних взаємин; СК.10 орієнтуватися в основних наукових підходах щодо студіювання професійних субкультур, а також в теорії та практиці дослідницьких стратегій.
Е	7. Нормативний зміст підготовки доктора філософії з історії та археології, сформульований у термінах результатів навчання
Знання ПР.01 Концептуальні наукові та практичні знання про новітні напрямки історичних досліджень, зокрема, локальної історії, інтелектуальної історії, усної історії, просопографії тощо для розширення інформаційного простору в сфері історичних знань та формуванні суспільної свідомості. ПР.02 Критичне осмислення новітніх теорій, принципів, методів історичних та археологічних реконструкцій, володіння термінологічним та понятійним апаратом історика, сучасними концептуальними та методологічними знаннями в галузі науково-дослідницької та професійної діяльності.	
Уміння, навички ПР.03 Навички збирати, обробляти, зберігати та аналізувати наукову інформацію за темою дисертації з використанням сучасних інформаційних	

технологій.

ПР.04 Уміння здійснювати моніторинг різних видів джерел наукової інформації відносно досліджуваної проблеми, визначати рівень об'єктивності фактологічної основи в різних видах джерел, оцінювати їх достовірність та репрезентативність.

ПР.05 Навички застосовувати методи науково-педагогічної роботи з урахуванням особливостей освітнього процесу, визначати дидактичні цілі заняття, планувати структуру і зміст різних типів навчальних занять.

ПР.06 Здатність обирати необхідний для дисертаційного дослідження категоріальний апарат, сучасні методи дослідження, вміння застосувати комплексний підхід до наукового дослідження.

ПР.07 Вміння формулювати наукову проблему з огляду на ціннісні орієнтири сучасного суспільства та стан її наукової розробки.

ПР.08 Вміння використовувати існуючі та створювати власні теоретичні моделі в історичному та археологічному дослідженні, виявляти та будувати реконструктивно-інтерпретаційні моделі на підставі наукових спостережень.

Комунікація

ПР.09 Професійно презентувати результати своїх досліджень на міжнародних наукових конференціях, семінарах, українською та іноземною мовою в обсязі тематики, зумовленої професійними потребами.

ПР.10 Уміти кваліфіковано представляти підсумки виконаної роботи у фахових вітчизняних виданнях, так і у виданнях, які входять до міжнародних наукометричних фахових періодичних виданнях.

ПР.11 Здатність до створення дійових систем комунікації з вітчизняними і зарубіжними колегами, розуміння і дотримання етики ділового спілкування з представниками різних культур. Навички міжособистісної комунікації та здатність до спілкування в діалоговому режимі з широкою науковою спільнотою та громадськістю. Використовувати міждисциплінарні підходи.

Відповідальність та автономія

ПР.12 Вміння формувати команду дослідників для формулювання дослідницької проблеми, робочих гіпотез, збору інформації, підготовки проектних пропозицій.

ПР.13 Здатність сформулювати власну мотиваційну систему відповідно до поставлених цілей, мобілізувати необхідні власні компетенції.

ПР.14 Здатність саморозвиватися і самовдосконалюватися, нести відповідальність за новизну наукових досліджень та прийнятих експертних рішень, здатність продовжувати навчання із значним ступенем автономії

ПР.15 Здатність обґрунтовувати власні світоглядні позиції на основі знань історико-культурної спадщини України та світу, турбуватися про збереження та примноження національної та світової культурної спадщини.

ПР.16 Дотримуватись принципів академічної доброчесності у наукових дослідженнях, викладацько-педагогічній діяльності.

G	8. Ресурсне забезпечення реалізації програми
Кадрове забезпечення	Кадрове забезпечення відповідає Ліцензійним умовам провадження освітньої діяльності. Підвищення кваліфікації

	науково-педагогічних, педагогічних та наукових працівників відбувається кожні 5 років.
Матеріально-технічне забезпечення	Навчально-науково-виробнича база у вигляді: – комп'ютерного та мережевого обладнання, а також програмного забезпечення; – наукової, навчальної, методичної літератури та посібників для здобувачів спеціальності «Історія та археологія». – Наукова бібліотека ОНУ імені І.І. Мечникова
Інформаційне та навчально-методичне забезпечення	Навчально-методичне забезпечення навчального процесу реалізується наявністю необхідної навчальної та методичної літератури: підручники, навчальні посібники, методичні рекомендації до практичних занять, самостійної роботи, робочі програми навчальних дисциплін. Інформаційні ресурси розміщені у фондах наукової бібліотеки ОНУ імені І.І. Мечникова, сайтах випускових кафедр.
9. Академічна мобільність	
Національна та міжнародна кредитна мобільність	Формами академічної мобільності здобувачів в ОНУ імені І.І. Мечникова, є: навчання за програмами академічної мобільності та мовне стажування. Національна (внутрішня) та міжнародна академічна мобільність студентів здійснюється за стипендіальними програмами та програмами обміну студентами згідно угод між ОНУ імені І. І. Мечникова та вищими навчальними закладами-партнерами щодо програм академічної мобільності студентів на підставі двосторонніх угод про наукове та освітнє співробітництво. Одеський національний університет імені І.І. Мечников бере участь в програмах «Еразмус+». Спеціальний веб-сайт програми в ОНУ: http://erasmus.onu.edu.ua Порядок організації програм академічної мобільності встановлює «Положення про порядок реалізації права на академічну мобільність учасників освітнього процесу ОНУ імені І.І. Мечникова». Організація, координація та контроль за міжнародною академічною мобільністю покладається на Центр міжнародної освіти ОНУ імені І. І. Мечникова.
Навчання іноземних здобувачів вищої освіти	Підготовка та прийом на навчання іноземних здобувачів здійснюються згідно чинного законодавства України та Правил прийому до ОНУ імені І. І. Мечникова. Інформація щодо прийому та навчання іноземних абітурієнтів розміщена на сайті Центру міжнародної освіти ОНУ імені І.І. Мечникова: http://imo.onu.edu.ua

2. ПЕРЕЛІК ОСВІТНІХ КОМПОНЕНТІВ ОСВІТНЬО-НАУКОВОЇ ПРОГРАМИ «ІСТОРІЯ ТА АРХЕОЛОГІЯ» ТА ЇХ ЛОГІЧНА ПОСЛІДОВНІСТЬ

Код н/д	Компоненти ОП (навчальні дисципліни, практики, курсові роботи, кваліфікаційна робота)	Кількість кредитів ЄКТС	Форма підсумкового контролю
ОК	Обов’язкові освітні компоненти ОП		
	1. Цикл дисциплін загальної підготовки		
ОК.1	Філософія науки та етика науковця	4	Іспит
ОК.2	Наукова проєктна діяльність та інтелектуальна власність	3	Залік
ОК.3	Академічне письмо іноземною мовою (англійською)	6	Залік, іспит
ОК.4	Інформаційні технології у науковій діяльності	3	Залік
ОК.5	Педагогіка та інноваційні технології викладання у вищій школі	3	Залік
	Загалом:	19	
	2. Цикл дисциплін фахової та практичної підготовки		
ОК.6	Історія, концепції та сучасні досягнення історичної науки	4	Іспит
ОК.7	Методи, аналіз та презентація результатів наукових досліджень в історії та археології	4	Іспит
ОК.8	Педагогічна (асистентська) практика	6	Залік
	Загалом:	14	
	Загальний обсяг обов’язкових освітніх компонентів:	33	

Код н/д	Компоненти ОП (навчальні дисципліни, практики, курсові роботи, кваліфікаційна робота)	Кількість кредитів ЄКТС	Форма підсумкового контролю
2.Вибіркові освітні компоненти ОП			
ВК.1	Здобувач обирає дисципліну з переліку вибіркових дисциплін	3	Залік
ВК.2	Здобувач обирає дисципліну з переліку вибіркових дисциплін	3	Залік
ВК.3	Здобувач обирає дисципліну з переліку вибіркових дисциплін	3	Залік
ВК.4	Здобувач обирає дисципліну з переліку вибіркових дисциплін	3	Залік
	Загальний обсяг вибіркових компонентів	12	
Загальний обсяг освітньої програми		45	

На вивчення освітніх компонентів за вибором здобувача відводиться 12 кредитів ЄКТС, що складає 26 % від загальної кількості кредитів. Перелік вибіркових освітніх компонентів складається та затверджується рішенням Вченої ради факультету історії та філософії щорічно на основі обговорення з академічною спільнотою, роботодавцями та студентами.

Включення до робочого навчального плану вибіркових дисциплін здійснюється відповідно до «Положення про порядок реалізації здобувачами вищої освіти права на вільний вибір навчальних дисциплін в Одеському національному університеті імені І. І. Мечникова (редакція 2024 р.).

Крім переліку вибіркових дисциплін, запропонованих в рамках освітньої програм, здобувачі мають право обирати дисципліни з університетського каталогу.

2.2. Структурно-логічна схема освітньої складової освітньо-наукової програми

ОК	Компоненти освітньої програми	Роки навчання		
		1	2	3
ОК.1	Філософія науки та етика науковця	+		
ОК.2	Наукова проєктна діяльність та інтелектуальна власність		+	
ОК.3	Академічне письмо іноземною мовою (англійською)	+	+	
ОК.4	Інформаційні технології у науковій діяльності	+		

ОК.5	Педагогіка та інноваційні технології викладання у вищій школі		+	
ОК.6	Історія, концепції та сучасні досягнення історичної науки	+		
ОК.7	Методи, аналіз та презентація результатів наукових досліджень		+	
ОК.8	Педагогічна (асистентська) практика			+

3. НАУКОВА СКЛАДОВА ОСВІТНЬО-НАУКОВОЇ ПРОГРАМИ

Елементи та графік виконання науково-дослідної роботи здобувача ступеня доктора філософії, сформульовані в індивідуальному плані наукової роботи

Курс	Зміст наукової складової	Форми контролю
1	Вибір та обґрунтування теми дисертаційного дослідження, розробка календарного та індивідуального плану його виконання. Огляд стану проблеми, формулювання постановки задачі, вибір та обґрунтування методології власного наукового дослідження. Участь у наукових конференціях(семінарах).	Затвердження теми дисертаційної та плану наукової роботи аспіранта. Звітування про хід виконання індивідуального плану двічі на рік. Надання науковим керівником та кафедрою висновків щодо виконання індивідуального плану аспірантом. Атестація аспіранта.
2	Проведення власного наукового дослідження згідно індивідуального плану роботи аспіранта. Підготовка та публікація статті за темою дослідження. Участь у наукових конференціях (семінарах).	Звітування про хід виконання індивідуального плану двічі на рік. Надання науковим керівником та кафедрою висновків щодо виконання індивідуального плану аспірантом. Атестація аспіранта.
3	Проведення власного наукового дослідження згідно індивідуального плану роботи аспіранта. Підготовка та публікація статті (статей) за темою дослідження. Участь у наукових конференціях(семінарах).	Звітування про хід виконання індивідуального плану двічі на рік. Надання науковим керівником та кафедрою висновків щодо виконання індивідуального плану аспірантом. Атестація аспіранта.

4	Аналіз та узагальнення отриманих результатів власного наукового дослідження, визначення повноти висвітлення результатів дисертаційної роботи у наукових статтях. Оформлення дисертаційної роботи. Доповідь за результатами дисертаційної роботи на науковій конференції (семінарі). Підготовка документів для попередньої експертизи дисертаційної роботи. Доповідь на науковому семінарі для отримання висновку рецензентів про наукову новизну та практичне значення роботи.	Звітування про хід виконання індивідуального плану двічі на рік. Надання науковим керівником та кафедрою висновків про виконання індивідуального плану аспірантом, наукову новизну, теоретичне та практичне значення результатів дисертаційної роботи. Захист дисертації
---	---	---

4. ФОРМА АТЕСТАЦІЇ ЗДОБУВАЧІВ ВИЩОЇ ОСВІТИ

Форма атестації здобувачів вищої освіти	Атестація здобувачів освітнього ступеня доктора філософії здійснюється у формі публічного захисту дисертації.
Вимоги до дисертації на здобуття ступеня доктора філософії	Атестація осіб, які здобувають ступінь доктора філософії, здійснюється на підставі публічного захисту наукових досягнень у формі дисертації разовою спеціалізованою вченою радою. На дисертаційну роботу доктора філософії в галузі гуманітарних наук за спеціальністю «Історія та археологія» покладається основна дослідницька і фахова кваліфікаційна функція, яка виражається у здатності здобувача ступеня доктора філософії вести самостійний науковий пошук, вирішувати прикладні наукові завдання і здійснювати їхнє наукове узагальнення у вигляді власного внеску при вирішенні актуальних суспільних і державних проблем. Вона являє собою результат самостійної наукової роботи аспіранта і має статус інтелектуального продукту на правах рукопису. Дисертація повинна містити нові науково обґрунтовані результати проведених здобувачем досліджень, які виконують конкретне наукове завдання, що має істотне значення для гуманітарних знань та оприлюднені у відповідних публікаціях. Вимоги щодо оформлення дисертації встановлюються МОН. Дисертація на здобуття наукового ступеня доктора філософії повинна мати обсяг основного тексту 6,5-9 авторських аркушів. Дисертація не повинна містити академічного плагіату, фальсифікації, фабрикації. Дисертація оприлюднюється на офіційному веб-сайті ОНУ .

5. МАТРИЦІ ВІДПОВІДНОСТІ

5.1. МАТРИЦЯ ВІДПОВІДНОСТІ ПРОГРАМНИХ КОМПЕТЕНТНОСТЕЙ ОСВІТНІМ КОМПОНЕНТАМ ОСВІТНЬОЇ ПРОГРАМИ

	ОК 1	ОК 2	ОК 3	ОК 4	ОК 5	ОК 6	ОК 7	ОК 8
ЗК 1	+	+				+		
ЗК 2				+	+		+	+
ЗК 3	+	+			+			+
ЗК 4		+	+		+			
ЗК 5	+	+		+				
ЗК 6		+					+	+
ЗК 7		+		+		+	+	
ЗК 8				+			+	+
ЗК 9	+	+	+					+
ЗК 10		+					+	+
ЗК 11	+			+		+		
ЗК 12		+			+		+	+
ЗК 13		+	+				+	
ЗК 14			+			+	+	
ЗК 15	+				+			+
СК 1	+					+		+
СК 2				+		+	+	
СК 3					+	+		
СК 4	+			+		+	+	
СК 5	+					+	+	
СК 6				+		+	+	
СК 7				+		+	+	
СК 8		+				+	+	
СК 9						+	+	
СК 10	+					+	+	

**5.2 МАТРИЦЯ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ПРОГРАМНИХ РЕЗУЛЬТАТІВ
НАВЧАННЯ (ПРН) ВІДПОВІДНИМИ КОМПОНЕНТАМИ
ОСВІТНЬОЇ ПРОГРАМИ**

	ОК.1	ОК.2	ОК.3	ОК.4	ОК.5	ОК.6	ОК.7	ОК.8
ПР.01	+					+	+	
ПР.02	+					+	+	
ПР.03		+		+			+	
ПР.04	+	+		+				
ПР.05					+	+	+	+
ПР.06	+		+	+			+	
ПР.07	+	+				+	+	
ПР.08		+				+	+	
ПР.09		+	+				+	
ПР.10		+	+				+	
ПР.11	+	+					+	
ПР.12		+		+		+		
ПР.13	+					+	+	
ПР.14		+			+			+
ПР.15	+					+	+	
ПР.16	+	+	+		+		+	+

5.3. ТАБЛИЦЯ СПІВВІДНОШЕННЯ ОБОВ'ЯЗКОВИХ ОСВІТНІХ КОМПОНЕНТІВ З ПРОГРАМНИМИ РЕЗУЛЬТАТАМИ НАВЧАННЯ

Програмний результат навчання	Перелік освітніх компонентів, які забезпечують формування програмного результату навчання
Знання	
ПР.01 Концептуальні наукові та практичні знання про новітні напрямки історичних досліджень, зокрема, локальної історії, інтелектуальної історії, усної історії, просопографії тощо для розширення інформаційного простору в сфері історичних знань та формуванні суспільної свідомості.	ОК.1 Філософія науки та етика науковця ОК. 6 Історія, концепції та сучасні досягнення історичної науки ОК. 7 Методи, аналіз та презентація результатів наукових досліджень в історії та археології
ПР.02 Критичне осмислення новітніх теорій, принципів, методів історичних та археологічних реконструкцій, володіння термінологічним та понятійним апаратом історика, сучасними концептуальними та методологічними знаннями в галузі науково-дослідницької та професійної діяльності.	ОК.1 Філософія науки та етика науковця ОК. 6 Історія, концепції та сучасні досягнення історичної науки ОК. 7 Методи, аналіз та презентація результатів наукових досліджень в історії та археології
Уміння, навички	
ПР.03 Навички збирати, обробляти, зберігати та аналізувати наукову інформацію за темою дисертації з використанням сучасних інформаційних технологій.	ОК. 2 Наукова проєктна діяльність та інтелектуальна власність ОК. 4 Інформаційні технології у науковій діяльності ОК. 7 Методи, аналіз та презентація результатів наукових досліджень в історії та археології
ПР.04 Уміння здійснювати моніторинг різних видів джерел наукової інформації відносно досліджуваної проблеми, визначати рівень об'єктивності фактологічної основи в різних видах джерел,	ОК.1 Філософія науки та етика науковця ОК. 2 Наукова проєктна діяльність та інтелектуальна власність ОК. 4 Інформаційні технології у науковій діяльності

оцінювати їх достовірність та репрезентативність.	
ПР.05 Навички застосовувати методи науково-педагогічної роботи з урахуванням особливостей освітнього процесу, визначати дидактичні цілі заняття, планувати структуру і зміст різних типів навчальних занять.	ОК. 5 Педагогіка та інноваційні технології викладання у вищій школі ОК. 6 Історія, концепції та сучасні досягнення історичної науки ОК. 7 Методи, аналіз та презентація результатів наукових досліджень в історії та археології ОК. 8 Педагогічна (асистентська) практика
ПР.06 Здатність обирати необхідний для дисертаційного дослідження категоріальний апарат, сучасні методи дослідження, вміння застосувати комплексний підхід до наукового дослідження.	ОК.1 Філософія науки та етика науковця ОК. 3 Академічне письмо іноземною мовою (англійською) ОК. 4 Інформаційні технології у науковій діяльності ОК. 7 Методи, аналіз та презентація результатів наукових досліджень в історії та археології
ПР.07 Вміння формувати наукову проблему з огляду на ціннісні орієнтири сучасного суспільства та стан її наукової розробки.	ОК.1 Філософія науки та етика науковця ОК. 2 Наукова проєктна діяльність та інтелектуальна власність ОК. 6 Історія, концепції та сучасні досягнення історичної науки ОК. 7 Методи, аналіз та презентація результатів наукових досліджень в історії та археології
ПР.08 Вміння використовувати існуючі та створювати власні теоретичні моделі в історичному та археологічному дослідженні, виявляти та будувати реконструктивно-інтерпретаційні моделі на підставі наукових спостережень.	ОК. 2 Наукова проєктна діяльність та інтелектуальна власність ОК. 6 Історія, концепції та сучасні досягнення історичної науки ОК. 7 Методи, аналіз та презентація результатів наукових досліджень в історії та археології
Комунікація	
ПР.09 Професійно презентувати результати своїх досліджень на міжнародних наукових конференціях, семінарах, українською та іноземною мовою в обсязі тематики, зумовленої професійними потребами.	ОК. 2 Наукова проєктна діяльність та інтелектуальна власність ОК. 3 Академічне письмо іноземною мовою (англійською) ОК. 7 Методи, аналіз та презентація результатів наукових досліджень в історії та археології

ПР.10 Уміти кваліфіковано представляти підсумки виконаної роботи у фахових вітчизняних виданнях, так і у виданнях, які входять до міжнародних наукометричних фахових періодичних виданнях.	ОК. 2 Наукова проєктна діяльність та інтелектуальна власність ОК. 3 Академічне письмо іноземною мовою (англійською) ОК. 7 Методи, аналіз та презентація результатів наукових досліджень в історії та археології
ПР.11 Здатність до створення дійових систем комунікації з вітчизняними і зарубіжними колегами, розуміння і дотримання етики ділового спілкування з представниками різних культур. Навички міжособистісної комунікації та здатність до спілкування в діалоговому режимі з широкою науковою спільнотою та громадськістю. Використовувати міждисциплінарні підходи.	ОК.1 Філософія науки та етика науковця ОК. 2 Наукова проєктна діяльність та інтелектуальна власність ОК. 7 Методи, аналіз та презентація результатів наукових досліджень в історії та археології
<i>Відповідальність та автономія</i>	
ПР.12 Вміння формувати команду дослідників для формулювання дослідницької проблеми, робочих гіпотез, збору інформації, підготовки проєктних пропозицій.	ОК. 2 Наукова проєктна діяльність та інтелектуальна власність ОК. 4 Інформаційні технології у науковій діяльності ОК. 6 Історія, концепції та сучасні досягнення історичної науки
ПР.13 Здатність сформувати власну мотиваційну систему відповідно до поставлених цілей, мобілізувати необхідні власні компетенції.	ОК.1 Філософія науки та етика науковця ОК. 6 Історія, концепції та сучасні досягнення історичної науки ОК. 7 Методи, аналіз та презентація результатів наукових досліджень в історії та археології
ПР.14 Здатність саморозвиватися і самовдосконалюватися, нести відповідальність за новизну наукових досліджень та прийнятих експертних рішень, здатність продовжувати навчання із значним ступенем автономії	ОК. 2 Наукова проєктна діяльність та інтелектуальна власність ОК. 5 Педагогіка та інноваційні технології викладання у вищій школі ОК. 8 Педагогічна (асистентська) практика

ПР.15 Здатність обґрунтовувати власні світоглядні позиції на основі знань історико-культурної спадщини України та світу, турбуватися про збереження та примноження національної та світової культурної спадщини.	ОК.1 Філософія науки та етика науковця ОК. 6 Історія, концепції та сучасні досягнення історичної науки ОК. 7 Методи, аналіз та презентація результатів наукових досліджень в історії та археології
ПР.16 Дотримуватись принципів академічної доброчесності у наукових дослідженнях, викладацько-педагогічній діяльності.	ОК.1 Філософія науки та етика науковця ОК. 2 Наукова проєктна діяльність та інтелектуальна власність ОК. 3 Академічне письмо іноземною мовою (англійською) ОК. 5 Педагогіка та інноваційні технології викладання у вищій школі ОК. 7 Методи, аналіз та презентація результатів наукових досліджень в історії та археології ОК. 8 Педагогічна (асистентська) практика